

Синтез документального и художественного в произведениях С. Алексиевич

В статье исследованы характерные черты литературы нон-фикшн. На примере произведений С. Алексиевич описаны особенности синтеза документального и художественного в современной прозе. Обоснована причина приравнивания показаний свидетелей к документам эпохи. Выявлена методика отбора, хранения, обработки писателем различных документов: свидетельств очевидцев, материалов газет, постановлений суда, стенограмм судебных процессов, писем, дневников солдат и т.д. Дан анализ композиционной структуры произведений «Последние свидетели», «Цинковые мальчики» и «Чернобыльская молитва», исследованы стилевые особенности прозы. На основе проведенного исследования автором сделан вывод о влиянии литературы нон-фикшн на общественность, искусство, в частности, театр и кинематограф, а также о его воздействии на дальнейшее развитие литературы.

Ключевые слова: реализм, документальная проза, литература нон-фикшн, художественно-документальный жанр, композиция, интервью, монолог, гипертекст.

Н. Д. Батракова

С. Алексиевич шығармаларындағы деректілік пен көркемдік синтезі

Мақалада нон-фикшн әдебиетіне тән сипаттар зерттелген. С.Алексиевич шығармалары мысалында қазіргі прозадағы деректі және көркемдік талдаудың ерекшеліктері сипатталған. Куәгерлердің түсініктемелерінің заман құжаттарына теңелуі себептері негізделген. Жазушы әр түрлі құжаттарды іріктеу, сақтау, өңдеу әдістемелерін ашып берген: куәгерлердің анықтамалары, газета материалдары, сот қаулылары, сот урдістерінің стенограммалары, жауынгерлердің күнделіктері, хаттары және т.б. «Последние свидетели», «Цинковые мальчики» және «Чернобыльская молитва» шығармаларының композициялық құрылымының талдауы берілген, прозаның стильдік ерекшеліктері зерттелген. Автор жүргізген зерттеулер негізінде нон-фикшн әдебиетінің қоғамға, өнерге, атап айтқанда, театр және кинематограф, сондай-ақ әдебиеттің одан әрі дамуына әсері туралы қорытынды жасады.

Түйін сөздер: реализм, деректі қарасөз, нон-фикшн әдебиеті, көркем-деректі жанр, композиция, интервью, монолог, гипермәтін.

N. D. Batrakova

The synthesis of documentary and fiction in the works of C. Aleksievich

The article describes the synthesis of documentary and fiction in modern prose in the works of C. Aleksievich. The reason has been justified for equating the testimony of witnesses to the documents of the era. There were recognized the methods of collection, storage, processing and filtering of a writer for her books of various documents: eyewitness accounts, newspapers, judgments, transcripts of trials, letters, diaries, soldiers, etc. The given article considers composite structure of works of the writer such as "The Last Witnesses: the Book of Unchildlike Stories", "Zinky Boys: Soviet Voices from the Afghanistan War" and "The Chornobyl Prayer. Chronicle of the future". On the basis of the conducted research the author made a conclusion about the influence of non-fiction literature on the public, the art, particularly on theatre and cinema, as well as its impact on the further development of the literature.

Key words: realism, documentary prose, literature non-fiction, feature documentary genre, composition, interview, monologue, hypertext.